NN 71/2018 (4.8.2018.), Pravilnik o osposobljavanju vojnih osoba za vozače motornih vozila i načinu polaganja vozačkih ispita

MINISTARSTVO OBRANE

1456

Na temelju članka 210. stavka 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15 i 108/17), donosim

PRAVILNIK

O OSPOSOBLJAVANJU VOJNIH OSOBA ZA VOZAČE MOTORNIH VOZILA I NAČINU POLAGANJA VOZAČKIH ISPITA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način osposobljavanja vojnih osoba za vozače motornih vozila, način polaganja vozačkih ispita, program osposobljavanja, prostorni uvjeti, nastavna sredstva, pomagala i oprema za realizaciju programa osposobljavanja te evidencija i dokumentacija koja se vodi pri osposobljavanju vozača.

Članak 2.

U Oružanim snagama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage) za vozače motornih vozila osposobljavaju se djelatne vojne osobe, ročnici, pričuvnici, ugovorni pričuvnici i kadeti te državni službenici i namještenici raspoređeni u Oružane snage u skladu s potrebama Oružanih snaga (u daljnjem tekstu kandidati za vozače).

II. UVJETI I NAČIN OSPOSOBLJAVANJA KANDIDATA ZA VOZAČE MOTORNIH VOZILA

Članak 3.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila u Oružanim snagama provodi se po Programu osposobljavanja vojnih osoba za vozače motornih vozila koji sastavljaju i donose Oružane snage na prijedlog ustrojstvene jedinice nadležne za obuku.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća sadržaje iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom, Poznavanje i održavanje vojnih vozila i Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

(3) Osposobljavanje kandidata i polaganje vozačkih ispita provodi se kao programski jedinstven nastavni proces u nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Oružanih snaga i to za vozače motornih vozila kategorije A, B, BE, C1, C1E, C, CE, G, D1, D1E, D i DE.

Članak 4.

Program osposobljavanja vojnih osoba za vozače motornih vozila u dijelu koji se odnosi na osposobljavanje iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći temelji se na Pravilniku o osposobljavanju kandidata za vozače i Programu vozačkog ispita koji donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 5.

Program iz članka 3. ovoga Pravilnika sastoji se od Programa za:

– osposobljavanje za vojnostručne specijalnosti (VSSp)

– osposobljavanje ročnika, pričuvnika, ugovornih pričuvnika i kadeta

– osposobljavanje djelatnih vojnih osoba.

Članak 6.

Uz Program iz članka 3. ovoga Pravilnika nadležna ustrojstvena jedinica Oružanih snaga osigurat će:

– stručnog voditelja i stručne osobe u radnom odnosu koji su potrebni za uspješno ostvarivanje Programa

– predavače koji ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje toga posla

– instruktore vožnje

– ovlaštene ispitivače

– vozila odgovarajuće kategorije

– radne prostorije, prometno vježbalište ili odgovarajuću prometnu površinu, nastavna sredstva, pomagala i opremu u skladu s ovim Pravilnikom.

Članak 7.

Stručni voditelji, predavači, instruktori vožnje i ovlašteni ispitivači moraju ispunjavati uvjete stručne osposobljenosti propisane Pravilnikom o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti stručnih voditelja autoškola, predavača u autoškoli, instruktora vožnje, ovlaštenih ispitivača i ovlaštenih nadzornika odnosno Pravilnikom o stručnom ispitu za stručnog voditelja u autoškoli, predavača, ovlaštenog ispitivača i ovlaštenog nadzornika koje donosi ministar nadležan za unutarnje poslove te imati propisane dozvole (licence) koje izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 8.

(1) Nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenima u prometnoj nesreći kandidati su dužni položiti prije pristupanja ispitu iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom kod polaganja prve kategorije.

(2) Nastavni predmet iz stavka 1. ovoga članka polaže se u skladu s programom koji propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

III. UVJETI ZA IZVOĐENJE NASTAVE I OBUKE

Članak 9.

(1) Učionica za izvođenje nastave iz predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila mora imati:

1. vlastiti ulaz koji ne služi kao prolaz u druge prostorije

2. ukupnu površinu od najmanje 25 m^2

3. radnu površinu po osobi 1,5 m^2

4. radnu površinu za predavača najmanje 8 m^2

5. uređaj za zagrijavanje i dobro osvjetljenje

6. odgovarajući namještaj i opremu i to:

– ormare za nastavni pribor, opremu i dokumentaciju

– radne stolove, školske klupe i stolice

– školsku ploču ili odgovarajuću plohu za pisanje s mogućnošću okretanja, veličine najmanje 1 m^2 ili bez mogućnosti okretanja veličine 2 m^2 ili više.

(2) Osim učionice iz stavka 1. ovoga članka u istom građevinskom objektu mora biti sanitarni čvor s jednim muškim i jednim ženskim zahodom i umivaonikom.

Članak 10.

Za izvođenje nastave iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Poznavanje i održavanje vojnih vozila, nadležna ustrojstvena jedinica Oružanih snaga mora imati minimum nastavnih sredstava i pomagala i to:

I. Propise koji uređuju područje osposobljavanja kandidata za vozača

– Zakon o sigurnosti prometa na cestama, provedbene propise donesene na temelju toga Zakona i druge propise iz područja cestovnog prometa i sigurnosti u prometu

II. Stručnu literaturu

– za osposobljavanje kandidata za vozača vozila kategorija, A, B, BE, C1, C1E, C, CE, G, D, D1E, D i DE

– o uređajima na vozilima koji su važni za sigurnost u cestovnom prometu te o djelovanju raznih nepovoljnih činitelja na odvijanje cestovnog prometa

– iz područja psihologije prometa, prometne tehnike, andragogije i metodike obuke vožnje

– testove znanja koji se koriste tijekom nastave

III. Nastavna sredstva i pomagala

– prijenosno računalo, projektor, dijaprojektor, grafoskop, televizor ili videorekorder, DVD (player)

– tahograf

– komplet propisane opreme vozila

– interaktivni CD, videofilmove ili druge filmove koji po sadržaju obuhvaćaju nastavni Program iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom

– prometne znakove i signalizaciju na cestama, panoe

– maketa za pokazivanje prometnih situacija i prometnih pravila ili magnetska ploča s prometnim elementima

IV. Motorna vojna i priključna vozila s propisanim uređajima i karakteristikama do 25 godina starosti za osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom.

Članak 11.

(1) Za provedbu obuke iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom nadležna ustrojstvena jedinica Oružanih snaga mora raspolagati dostatnim brojem tehnički ispravnih vozila koja udovoljavaju uvjetima u prometu na cestama i uvjetima određenim Programom vozačkog ispita i to:

1. za A kategoriju vozila – motocikl

2. za B kategoriju vozila – osobni automobil

3. za C1 kategoriju vozila – teretni automobil do 7 500 kg najveće dopuštene mase

4. za C1E, vučna vozila kategorije C1 i priključna vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg, s time da najveća dopuštena masa tako nastale kombinacije vučnog i priključnog vozila ne smije prelaziti 12 000 kg

5. za C kategoriju vozila – teretni automobil čija je najveća dopuštena masa iznad 7 500 kg

6. za CE skupine vozila koje se sastoje od vučnoga motornog vozila C kategorije i priključnog vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg

7. za D1 kategoriju – motorno vozilo za prijevoz najviše 16 putnika uz vozača čija maksimalna duljina nije veća od 8 m

8. za D1E, vučno vozilo kategorije D1 i priključnog vozila koje ima najveću dopuštenu masu veću od 750 kg

9. za D kategoriju – motorno vozilo za prijevoz više od osam putnika uz vozača

10. za DE kategoriju – vučno vozilo kategorije D i priključno vozilo koje ima najveću dopuštenu masu veću od 750 kg.

(2) Uz vozila iz stavka 1. ovoga članka nadležna ustrojstvena jedinica Oružanih snaga mora osigurati zaštitnu kacigu s ugrađenim komunikatorom koji omogućuje vezu između kandidata koji se osposobljava i instruktora vožnje u pratećem vozilu.

Članak 12.

Vozila A, B, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije za izvođenje nastave iz predmeta Upravljanje vozilom moraju imati:

1. udvojene komande na spojci i radnoj kočnici o čemu se mora pribaviti potvrda o ispitivanju konstrukcijskih osobina tih uređaja

2. četiri vozačka zrcala s vanjskih strana prednjeg dijela vozila na vozilima C1 i C kategorije i skupa vozila

3. aparat za gašenje požara

4. pločicu.

Članak 13.

Pločica »L« ima oblik kvadrata, dimenzije 150 x 150 mm, plave je boje i na njoj je bijelom bojom ispisano slovo »L« i postavlja se:

– na motociklu i mopedu – na stražnjoj strani vozila, neposredno ispod ili iznad registarske pločice

– na priključnom vozilu – jedna pločica na stražnjoj strani vozila s lijeve strane

– na radnom stroju – jedna pločica na prednjoj strani, a druga na stražnjoj strani vozila, neposredno s lijeve strane registarske pločice.

Članak 14.

(1) Za izvođenje obuke iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom, nadležna ustrojstvena jedinica Oružanih snaga mora osigurati odgovarajuću prometnu površinu s ucrtanim elementima ili prometno vježbalište.

(2) Odgovarajuća prometna površina za izvođenje vježbi iz upravljanja vozilom sastoji se od jedne ili dvije površine od najmanje 510 m^2, jedna od dvije površine mora imati kolnik širine najmanje 5 m i dužine najmanje 50 m.

(3) Prometno-tehnički elementi odgovarajuće prometne površine moraju omogućavati uvježbavanje svih osnovnih radnji s vozilom kao što su:

– kretanje i zaustavljanje pri raznim brzinama

– polukružno okretanje vozilom

– parkiranje

– vožnja unatrag

– vožnja između čunjeva (»slalom vožnja«)

– vožnja u krugu

– vožnja po osmici

– intenzivno kočenje i zaustavljanje.

(4) Vježbe kretanja uz nagib za sve kategorije vozila i vježbe polukružnog okretanja vozila C1, C kategorije i skupa vozila, mogu se izvoditi i na javnim cestama sa slabijim intenzitetom prometa.

(5) Prometno vježbalište sastoji se od jedne ili više površina u istom mjestu koje nisu javna cesta, a imaju sljedeće prometno-
-tehničke elemente:

1. kolnik s dvije prometne trake za promet vozila u oba smjera širine najmanje 5 m, a dužine najmanje 250 m

2. raskrižja na kojima je moguće izvoditi vježbe upravljanja vozilom u situaciji:

– kad su ceste iste važnosti

– kad se prometom upravlja prometnim znakovima, a posebno prometnim svjetlima

– kad se promet odvija na raskrižju s kružnim tokom prometa.

3. površine za uvježbavanje:

– kretanje unaprijed-unatrag

– parkiranja odnosno garažiranja vozila

– promjene smjera kretanja (pletenica)

– promjene smjera kretanja vožnjom unaprijed i unatrag (naizmjenični boksovi)

– kretanja u zavoju i na uzastopnim zavojima različitog polumjera (izvođenje »osmice«)

– kretanja po skliskom kolniku

– kretanja po oštećenom kolniku

– vožnje na suženju ceste

– vožnje pri izvođenju radova na cesti

– vožnje na neasfaltiranoj cesti

– vožnje na uzbrdici i nizbrdici ceste

– prijelaza ceste preko željezničke pruge u razini.

(6) Prometno-tehnički elementi prometnog vježbališta, osim za uvježbavanje vožnje na neasfaltiranoj cesti i vožnje pri izvođenju radova na cesti, moraju biti izgrađeni s kolničkim zastorom (asfalt, beton, kocka i slično) prema tehničkim propisima za izgradnju ceste.

Članak 15.

Za izvođenje obuke iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom mora postojati minimum prometno-tehničkih uvjeta koji omogućuju:

– jednu od radnji s vozilom na motorni pogon (polukružno okretanje, paralelno, okomito ili koso parkiranje, vožnja osmice, vožnja unatrag)

– pokretanje vozila na uzdužnom nagibu (naprijed ili unatrag)

– dinamičko uključivanje u prometnicu s pravom prednosti prolaska

– prestrojavanje i razvrstavanje vozilom u pokretu i neposredno pred raskrižjem

– skretanje ulijevo i pravilan izbor izlazne prometne trake

– vožnja i ubrzavanje vozila do maksimalno dozvoljene brzine ili brzine koja ovisi o prometnim i kolničkim uvjetima uz odgovarajuću promjenu stupnja prijenosa, od najnižeg do najvišeg i obratno uz korištenje kočenja motorom te upotrebom kočnice i spojke

– skretanje ulijevo na raskrižju iz glavne ulice (ceste) u sporednu

– radnju križanja vozilom na cesti s prednošću prolaska

– radnje vozilom na raskrižju na kojem se promet upravlja prometnim svjetlima.

Članak 16.

Dimenzije i prometno-tehnički elementi poligona za početnu obuku u upravljanju motornim vozilom iz članaka 14. i 15. ovoga Pravilnika nalaze se u prilogu ovoga Pravilnik i njegov su sastavni dio (Prilog 1.).

Članak 17.

(1) Kandidat može pristupiti osposobljavanju za vozača vozila određene kategorije:

1. nakon što stekne uvjete u skladu s člankom 4. Pravilnika o uvjetima upravljanja i načinu prijevoza na vozilima Oružanih snaga Republike Hrvatske

2. ako ima potvrdu o duševnoj i tjelesnoj sposobnosti (zdravstvena sposobnost) za upravljanje vozilom određene kategorije ili vrste vozila

3. ako može samostalno rješavati ispitne testove.

(2) Kandidatu se obvezno izrađuje knjižica kandidata za vozače (karton vožnje).

Članak 18.

Kandidat za vozača vozila bilo koje kategorije ili vrste vozila, koji se prethodno osposobljavao za vozača jedne od kategorija ili vrste vozila, dužan je priložiti valjanu vozačku dozvolu, odnosno uvjerenje o položenom vozačkom ispitu za vozača.

Članak 19.

(1) Osposobljavanje iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila je obvezno i organizira se u skupinama, a broj kandidata u skupini ovisno o uvjetima iz članka 9. ovoga Pravilnika.

(2) U tijeku dnevnog radnog vremena jednoj skupini mogu se održati najviše šest sata iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila.

(3) Nastavni sat traje 45 minuta, a blok sat 90 minuta.

Članak 20.

(1) Osposobljavanje iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom obvezno je, a može započeti s kandidatom koji je prethodno položio ispit iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila.

(2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka za B kategoriju izvodi se prvih pet sati po jedan sat individualno, a za sve ostale kategorije vozila osposobljavanje se može izvoditi od prvog sata u blok satu.

(3) Blok sat može se izvoditi s jednim ili s dva kandidata u vozilu B, C1, C, C1E i CE, D1, D1E, D i DE kategorije.

Članak 21.

(1) Tijekom dnevnoga radnog vremena instruktor vožnje može izvoditi osposobljavanje iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom najviše osam nastavnih sati.

(2) Za vrijeme trajanja osposobljavanja instruktor vožnje mora imati vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje i nalog za korištenje vozila za osposobljavanje kandidata iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom.

(3) Kandidat koji se osposobljava mora imati uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje vozilom određene kategorije ili vrste vozila za koju se osposobljava, u izvorniku ili ovjerenoj preslici i knjižicu kandidata za vozača (karton vožnje).

IV. ORGANIZIRANJE, PROVEDBA I POLAGANJE VOZAČKIH ISPITA

Članak 22.

(1) Kandidate za polaganje vozačkog ispita određuju nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva obrane i Oružanih snaga u skladu s potrebama službe.

(2) Vozački ispit čini jedinstvenu programsku cjelinu i provodi se u skladu s Programom vozačkog ispita.

Članak 23.

Vozački ispit provode ovlašteni ispitivači koji imaju licencu za ovlaštenog ispitivača.

Članak 24.

Ispitu iz pojedinog nastavnog predmeta može pristupiti kandidat koji je prethodno osposobljen prema odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 25.

(1) Ispit iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom može prijaviti kandidat koji je uspješno svladao sadržaj programa i koji je navršio godine života potrebne za izdavanje vozačke dozvole za kategoriju za koju se osposobio.

(2) Instruktor vožnje potvrđuje svojim potpisom u knjižici kandidata za vozača (karton vožnje) da je kandidat uspješno svladao sadržaj nastavnog predmeta prema stavku 1. ovoga članka.